

§ 101

Dnr 2016/KS 0259 10

Återrapport från barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden om åtgärder för att nå en ekonomi i balans

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Redovisningen från barn- och utbildningsnämnden noteras.
2. Redovisningen från socialnämnden noteras.
3. Socialnämnden ska till kommunstyrelsens sammanträde 4 oktober 2016 redovisa de konkreta åtgärder som har genomförts för att minimera befarat underskott.

Särskilt yttrande

Marcus Obligado (V) lämnar ersätтарыttrande (bilaga).

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 31 maj 2016 § 95 att barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ska återrapportera till kommunstyrelsen senast 31 augusti 2016 om åtgärder för att nå en ekonomi i balans och minimerade underskott. Barn- och utbildningsnämnden behandlade ärendet den 24 augusti och socialnämnden den 29 augusti.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att redovisningen från nämnderna noteras samt att socialnämnden till kommunstyrelsens sammanträde 4 oktober 2016 ska redovisa de konkreta åtgärder som har genomförts för att minimera befarat underskott.

Bilagor

Tjänsteskrivelse Återrapport från barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden om åtgärder för att nå en ekonomi i balans.pdf
Barn- och utbildningsnämnden protokollsutdrag 2016-08-24 § 60.pdf
Socialnämndens protokollsutdrag 2016-08-29 § 1065.pdf
Tjänsteskrivelse och åtgärdsplan barn- och utbildningsförvaltningen.pdf.pdf
Tjänsteskrivelse åtgärder socialförvaltningen.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ersättaryttrande kommunledningsutskottet

§101 Återrapporering om åtgärder för att nå en budget i balans

Att utgöra politisk opposition är ett enträget arbete för att uppmärksamma och försöka förändra den rådande politiken. Ibland är det också ett repetitivt arbete, så som när vi förväntas reagera på den borgerliga alliansens otillräckliga ekonomiska politik. Vi har i årtal, gång på gång, sett hur barn och utbildningsnämnden samt socialnämnden har dragits med underskott, hur deras livsviktiga, lagstadgade och för vår demokrati helt fundamentala arbete har försvårats genom underfinansiering och neddragningar.

Den ekonomiska politikens mål och syfte måste vara att skapa så stor jämlikhet som möjligt för att människor ska kunna leva fria och rika liv oavsett klassbakgrund, kön eller etnicitet. För att uppnå den typen av jämlikhet behöver vi en välfärd som finns tillgänglig för invånarna under alla skeenden i livet. Det är den sortens politik som har byggt Sverige starkt och det borde vara den sortens politik som får forma Sveriges framtid.

I Tyresö ser vi hur den borgerliga alliansen istället underfinansierar välfärden så att de olika förvaltningarna tvingas till ständigt återkommande åtgärder för att försöka matcha verksamheternas kostnader med den givna budgetramen. Det är hög tid att budgetramen istället anpassas efter kostnaderna och att välfärden ges utrymme att växa.

Inom barn och utbildningsförvaltningen är en utav de föreslagna åtgärderna att fyra grundskolor ska åläggas ett vikarie- och inköpsstopp. Det finns ingen analys av det kan få för följder för de berörda skolorna. Att möta höstterminen med vetskapen om att inga vikarier får tas in kan mycket väl visa sig vara allt för svårt. Det är i det närmaste en absurd situation att politiska beslut ”uppifrån” ska avgöra om en skola ska ta in vikarier eller inte, det borde ju rimligtvis vara skolornas behov av personal som avgör det beslutet. Vänsterpartiet har utvecklat vår syn på de specifika åtgärderna för barn och utbildningsnämnden i ett separat yttrande från nämndsamanträdet den 24/8-2016.

Även inom socialnämnden råder det dels vissa oklarheter kring åtgärdernas effektivitet och verkan för det innevarande verksamhetsåret. Även inom detta område finns det anledning att vara oroad kring de faktiska konsekvenserna av åtgärderna. Återigen är det beslut ”uppifrån” och inte verksamheternas behov som styr den ekonomiska politiken. Få andra politiska områden har någonsin upplevt en sådan kris som individ och familjeomsorgen nu upplever i Tyresö kommun, ändå är den moderata ledningens direktiv att verksamheten ska minimera underkottet. Det är en skadlig och oansvarig politik som i slutändan äventyrar barn och ungas liv och hälsa. Därför är vårt förtroende för den politiska ledningen i socialnämnden förbrukat och de berörda politikerna borde rimligtvis ta ansvar för situationen och avgå. Väl värt att komma ihåg är att socialnämndens ackumulerade underskott de senaste tre åren är 60 miljoner kronor.

B au

Vi i Vänsterpartiet har en annan vision för hur kommunen borde styras än alliansen. Vi tror att det är fullt möjligt att bygga ut och förbättra välfärden och ändå hålla ordning på ekonomin. Runt om i Sverige styr Vänsterpartiet tillsammans med andra partier och bara i kommuner och landsting har vi ansvar för över 400 miljarder kronor.

Tillsammans kan vi bygga jämlikhet och omtanke så att den befintliga personalen i välfärden kan få bättre arbetsvillkor och högre lön och så att vi kan anställa fler kollegor. Avgörande är om vi faktiskt finansierar verksamheterna efter de behov som existerar eller om vi, likt den borgerliga alliansen, fortsätter att missköta såväl ekonomin som välfärden genom att varje år tilldela verksamheterna en svältkur. Enligt Vänsterpartiets budgetförslag för Tyresö hade välfärden i Tyresö kommun fått ytterligare över 70 miljoner kronor, ett tillskott som hade fått förvaltningarna att klara budgeten och ändå förbättra kvalitén.

För Vänsterpartiet,

Marcus Svanfeldt Obligado

TILLSAMMANS
FÖR ETT
SOLIDARISKT
TYRESÖ

am B

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Sigbrith Martinsson
Ekonomichef
08-5782 9140
sigbrith.martinsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-08-25

1 (2)

Diarienummer
2016/KS 0259 10

Kommunstyrelsen

Återrapport från barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden om åtgärder för att nå en ekonomi i balans

Förslag till beslut

1. Redovisningen från barn- och utbildningsnämnden noteras.
2. Redovisningen från socialnämnden noteras.
3. Socialnämnden ska till kommunstyrelsens sammanträde 4 oktober 2016 redovisa de konkreta åtgärder som har genomförts för att minimera befarat underskott.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Sigbrith Martinsson
Ekonomichef

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 31 maj 2016 § 95 att barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden ska återrapportera åtgärder för att nå en ekonomi i balans och minimera befarade ekonomiska underskott.

Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har inkommit med åtgärdsförslag.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att barn- och utbildningsnämnden har vidtagit konkreta åtgärder för att nå en ekonomi i balans, som för närvarande kan bedömmas som tillfredsställande.

När det gäller socialnämnden finns det anledning att fortlöpande under hösten följa upp vilka konkreta åtgärder som genomförs. Detta mot bakgrund av att underskottet inom äldreomsorg i egen regi befaras bli betydligt större än vad som tidigare redovisats.

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Håkan Wramner
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-08-24

1 (14)

Diarienummer

2015/SN 0179 003

Socialnämnden

Åtgärder för att nå en ekonomi i balans inom äldreomsorgen och minimera underskotten inom individ- och familjeomsorgen samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

- 1) Redovisade åtgärder godkänns
- 2) Åtgärderna återrapporteras till kommunstyrelsen

Socialförvaltningen

Ansa Haapala
T.f. förvaltningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppdragit åt socialnämnden att återrapportera åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Socialförvaltningen redovisar i tjänsteskrivelsen redan beslutade åtgärder samt förslag på ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna för socialnämndens verksamhetsområden.

Beskrivning av ärendet

Det prognosticerade underskottet för år 2016 för socialnämndens tre verksamhetsområden beräknades i årets första delårsrapport, som avsåg perioden till och med april, bli totalt 17 miljoner kronor.

Verksamhetsområdet äldreomsorg beräknades få ett underskott mot budget för den utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi medan myndighetsdelen skulle få ett resultat i nivå med budget.

För verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg beräknades ett underskott med fyra miljoner kronor.

Verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning beräknades få ett underskott på 9,5 miljoner kronor för myndighetsdelen och den utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi beräknades göra ett underskott med en miljon.

Till följd av det prognosticerade underskottet uppdrog kommunstyrelsen därför åt socialnämnden att återrapportera åtgärder för resultat i nivå med budget för verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Åtgärderna ska rapporteras till kommunstyrelsen senast 2016-08-31.

Socialnämnden har tidigare beslutat om kostnadsminskande åtgärder. Vid socialnämndens möte 2015-10-21 beslutade socialnämnden en rad åtgärder för en budget i balans för år 2016. Flera av dessa har genomförts eller påbörjats och andra kommer att genomföras under hösten år 2016. I samband med en återrapportering av åtgärderna beslutade socialnämnden 2016-05-25 om ytterligare åtgärder som ska genomföras under år 2016.

Sedan april har resultatet förbättrats för socialnämndens verksamhetsområden. Den prognos som gjordes för resultatet till och med maj och som presenterades för socialnämnden 2016-06-22 innebär ett totalt underskott på 13,5 mkr.

Det har därefter dock uppstått ytterligare oförutsedda kostnader inom socialnämndens verksamhetsområden som kommer att påverka resultatet för år 2016.

Den satsning som gjorts på löner för undersköterskor vid årets lönerevision kommer innebära en ofinansierad kostnad på omkring en miljon kronor. Löneökningen bedöms motsvara drygt fyra procent.

Förvaltningen kommer att behöva betala en särskild avgift på en miljon kronor till följd av att ett beslut om insats inte verkstälts i tid inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder under år 2016 för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg

Fram till och med år 2021 kommer antalet äldre över 65 år i kommunen ha ökat med nio procent. Åldersgruppen 80 år och äldre som har störst behov förväntas öka med 38 procent. Ökningen av antal äldre innebär ökade behov av äldreomsorgen med volymökningar inom såväl hemtjänst som vård- och omsorgsboenden.

För myndighetsutövningen inom verksamhetsområdet äldreomsorg prognosticerades i årets första delårsrapport ett resultat i nivå med budget för år 2016. Behovet av insatser har hittills under året varit lägre än förväntat. Det är dock möjligt att behoven av insatser ökar under senare delen av året. Ett visst överskott mot budget är troligt. Minskade kostnader för korttidsvård förväntas ge ett överskott och är delvis ett resultat av en förändrad delegationsordning och arbetet för en likvärdig biståndsbedömning.

För det kommunala utförandet beräknades i den första delårsrapporten ett underskott med 2,5 mkr. Detta innebär en förbättring jämfört med resultatet för år 2015 men förutsätter att det arbetet med de höga sjuktalen medför en minskning av kostnaderna. Prognosen förändras till följd av den oförutsedda kostnaden för lönehöjningar för undersköterskor. Resultatet för år 2016 kommer troligtvis istället att överstiga underskottet för år 2015. Underskottet minskas däremot av statsbidraget för utökad bemanning inom äldreomsorg. En korrekt prognos för äldreomsorgen i kommunal regi är möjlig först i och med årets andra delårsrapport.

Nya vård- och omsorgsboenden är planerade. I väntan på dessa varierar behovet att köpa externa platser. Utöver detta tillkommer problematiken kring bristerna i lokalerna på Björkbackens äldrecenter. Därför bedöms det inte vara möjligt med några omfattande åtgärder under år 2016 för att minska kostnaderna för vård- och omsorgsboende i kommunal regi.

Vid en eventuell evakuering av de boende till följd av en ombyggnation av Björkbackens äldrecenter är det dock nödvändigt att minska merkostnaderna. I planeringen av en sådan evakuering behöver möjliga effektiviseringar identifieras.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende hemtjänst

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en tätare uppföljning och omprövning av beviljade insatser av hemtjänst ska genomföras vilket bedöms minska kostnaderna med omkring 350 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22. Det är inte möjligt att bedöma vilka besparingar som kan uppnås efterkommande år.

Socialnämnden beslutade 2016-04-27 att hemtjänsten från och med år 2017 inte längre ska utföra delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser om inte Stockholms läns landsting ersätter kommunen för detta. Landstinget har meddelat att de inte avser ersätta kommunen. Därmed kommer hemtjänsten upphöra med denna arbetsinsats vilket efter en förändrad biståndsbedömning kan medföra minskade kostnader motsvarande 3,5 miljoner kronor år. Eftersom aktuella beslut måste ses över och revideras kommer kostnadsminskningen dock vara något lägre under år 2017. I samband med detta finns det möjligheter till ytterligare restriktivitet i bedömningen av brukarens behov.

Åtgärder inom utförarverksamheten i kommunal regi

Utförarverksamheten i kommunal regi har under en längre tid haft höga sjuktal. Sedan 2015 pågår aktiviteter som minskat sjukfrånvaron. Under våren år 2016 var andelen tre procentenheter lägre än motsvarande period året innan. En beräkning är att de lägre sjuktalen minskar kostnaderna med omkring 500 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Åtgärder under 2016 för att minimera underskott inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg beräknades i årets första delårsrapport göra ett underskott fyra miljoner kronor mot budget för år 2016.

Det största underskottet finns inom barn- och ungdomsenhetens verksamhet som beräknas resultera i ett underskott mot budget på fyra miljoner kronor. Familjerätts- och familjevårdsenheten och vuxenheten har beräknats resultera i ett underskott på vardera 1,5 miljoner kronor.

Myndighetsutövningen inom individ- och familjeomsorgen har under det senaste året varit mycket ansträngd till följd av ett stort antal vakanser och hög personalomsättning. Det är svårt att prognosticera kostnaderna för myndighetsutövningen. Förvaltningen har haft lägre kostnader till följd av vakanser men också höga kostnader för inhyrd personal.

Arbetsbelastningen på personalen har inneburit prioriteringar av de mest angelägna ärendena. Detta har medfört att färre personer än förväntat fått insatser och att förvaltningen därmed haft lägre kostnader. I och med att personalsituationen förbättras kommer också kostnaderna för både personal och insatser att öka.

Ersättningen från staten för kommunens mottagande av ensamkommande asylsökande barn och unga genererar ett överskott. Nivån på ersättningen och antalet ensamkommande är av mycket stor betydelse för socialnämndens resultat för verksamhetsområdet. I och med den stora oförutsedda ökningen av ensamkommande finns ett stort överskott mot vad som budgeterats. I årets första delårsrapport prognosticerades ett överskott vid årets slut på tre miljoner kronor för budgeten för ensamkommande. Till följd av att insatserna ökat i omfattning har det varit svårt att prognosticera utfallet. Bedömningen i dagsläget är istället att överskottet blir omkring 14 miljoner kronor.

Från år 2017 kommer troligtvis statens ersättning för ensamkommande att minska kraftigt och därmed finns en risk att intäkterna inte täcker kostnaderna.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder samt nya identifierade åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende ensamkommande unga

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att arbete ska genomföras i syfte att minska placeringskostnaderna för ensamkommande asylsökande unga ensamkommande och unga med permanent uppehållstillstånd. Effekterna av detta har bedömts minska kostnaderna med tre miljoner kronor under år 2016. Denna kostnadsminskning ingår i den prognos som presenterades för socialnämnden 2016-06-22. Till detta kommer det överskott som intäkterna från staten genererar.

Åtgärder avseende kontaktmannaskap

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en omförhandling ska göras av avtalet med organisationen Maskrosbarn samt att en översyn av kontaktmannaskap ska göras vilker kan medföra kostnadsminskningar. Omförhandlingen av avtalet bedöms minska kostnaderna med 100 tkr men ytterligare eventuella kostnadsminskningar är inte möjligt att bedöma.

Generella åtgärder inom myndigheten

Förvaltningschefen har gett myndighetschefen för individ- och familjeomsorgen i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av myndighetens kostnader på 500 tkr under innevarande år samt att genomföra dessa.

Åtgärder under 2016 för att minimera underskott inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning

Befolkningsökningen i Tyresö medför ökade behov av omsorg för personer med funktionsnedsättning men behoven ökar främst till följd av förändringar på nationell nivå samt till följd av ökad diagnostisering. Andelen i befolkningen med insatser enligt LSS i befolkningen ökar i dagsläget med fem procent per år. Insatserna ökar både till följd av befolkningsökning och att insatser blir allt vanligare bland befolkningen.

Andelen personer med insats enligt LSS har under lång tid ökat med fem procent i befolkningen. Till detta kommer också befolkningsökningen som medfört fler brukare. Personer med psykisk funktionsnedsättning som får insats enligt SoL ökar också med ett par procentenheter per år. De insatser inom LSS som ökar mest är daglig verksamhet, personlig assistans och korttidsvistelse. För psykiskt funktionsnedsatta ökar insatserna boende och boendestöd.

Ökningen av insatser kan inte finansieras genom verksamhetsområdets nuvarande resursfördelningsmodell som inte skapar en realistisk möjlighet att tillgodose de ökade behoven. Verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning beräknades i årets första delårsrapport totalt göra ett underskott på 10,5 miljoner kronor varav 9,5 miljoner kronor avser

myndighetsdelen och en miljon kronor avser utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi. Det har efter den första delårsrapporten skett en ökning av kostnaderna hos myndigheten och underskottet kan därmed bli större än föregående prognos. Däremot förväntas utförarverksamheten nu få ett resultat i nivå med budget.

Underskottet inom myndighetsdelen beror på att insatsen boende för personer med psykisk funktionsnedsättning och den personliga assistans som kommunen har finansieringsansvar för blivit mer omfattande än vad som budgeterats. Kostnaderna för köpta platser förväntas överstiga budgeten med omkring fyra miljoner och finansieringsansvaret för personlig assistans har beräknats bli ytterligare fyra miljoner dyrare. Kostnaden för barn med boende enligt LSS vilket medför ett stort underskott mot budget. Underskottet för myndigheten kommer troligtvis därmed att bli större än vad som prognosticerats. En mer korrekt prognos är möjlig först i samband med årets andra delårsrapport.

Underskottet hittills inom verksamheten i kommunal regi beror främst på att kostnaderna för utförandet av personlig assistans inte täcks av Försäktingskassans schablonersättning. Förvaltningens kostnadsökning kompenseras till viss del genom att kommunen får minskade kostnader för utjämningsystemet, men dessa pengar tillfaller inte socialförvaltningen utan kommunen.

Eftersom socialförvaltningens kostnader för ökade behov innebär minskade kostnader för kommunen bör socialförvaltningen kunna kompenseras genom en högre uppräknig av anslaget.

Om förvaltningen inte tillgodoser behoven så kommer kommunen på sikt att få ytterligare viten för icke verkställda beslut. De beslut som inte kan verkställas bidrar också till en ökning av kostnaderna för utjämningsystemet.

Till viss del kan kostnadsökningen bromsas genom förändringar av ersättningsmodellerna till utförarna inom verksamhetsområdet, till exempel för daglig verksamhet. Kostnaderna kan bromsas i viss mån genom en förbättrad individuppföljning och omprövningar av biståndsbedömningar samt

överprövningar av Försäkringskassans beslut.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder samt nya identifierade åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende daglig verksamhet

En översyn av avtalsförutsättningarna för utförarna inom daglig verksamhet pågår i syfte att om möjligt förändra avtalsförutsättningarna och på så sätt minska kostnaderna. Effekten av en eventuell förändring är inte möjligt att bedöma och ingen effekt är trolig under år 2016. Översynen bedöms kunna redovisas för socialnämnden i november år 2016.

Åtgärder avseende bostad med särskild service och annan särskilt anpassad bostad för vuxna respektive barn och unga

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en effektivisering inom verksamhet i kommunal regi ska genomföras i samband med en organisationsförändring inom bostadsenheterna. Detta bedöms minska kostnaderna med ca 700 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Till följd av att ett nytt LSS-boende på Granängsringen har startats under sommaren år 2016 så minskar antalet köpta platser utanför kommunen. Detta bedöms minska kostnaderna med ca en miljon kronor under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Ett tilläggsavtal avseende gruppboendet Villa Linde har sagts upp vilket minskar kostnaderna med 300 tkr under år 2016 och ytterligare en miljon kronor under år 2017.

Åtgärder avseende personlig assistans

Socialnämnden beslutade 2015-10-21 att en genomgång av samtliga ärenden ska göras utifrån brukarnas fortsatta behov av insatser vilket ska ligga till grund för effektiviseringar där så är möjligt. Bedömningen är att det är möjligt minska

kostnaderna med omkring 200 tkr år 2016 och ytterligare omkring 500 tkr år 2017. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Underskottet inom verksamheten i kommunal regi finns inom utförandet av personlig assistans. Som en åtgärd beslutade socialnämnden 2016-01-27 att genomföra en upphandling av verksamheten. Denna upphandling pågår och en privat utförare förväntas ta över verksamheten från och med 2017-02-01. För år 2017 kommer den kommunala utförarverksamheten därmed ha ett resultat i nivå med budget. Upphandlingen kommer att minska kostnaden med tre miljoner per år.

Åtgärder avseende korttidsvistelse

En inventering av insatsen korttidsvistelse har genomförts. Det bedöms som möjligt att i större utsträckning utnyttja korttidshemmet i kommunal regi framför att köpa externa platser. Därigenom kan kostnaderna för köp av externa platser minska med en miljon kronor per år men det kommer inte vara genomförbart i någon större utsträckning under år 2016.

Om det fortsättningsvis placeras barn utanför kommunen behöver en upphandling av köpta platser genomföras. En sådan kan då eventuellt ytterligare minska kostnaderna.

Enskilda brukare genererar stora kostnader till följd av många dygn per år och höga dygnskostnader. I samband med uppföljningen av insatsen kan det vara möjligt att ompröva omfattningen av insatserna och minska kostnaderna.

Åtgärder avseende boende och placeringar enligt SoL för psykiskt funktionsnedsatta

Insatsen behöver på sikt i större utsträckning tillgodoses inom kommunen för att minska behovet av köpta platser som är dyrare. Det är stor variation i kostnaderna för köpta platser och en upphandling av köpta platser bedöms resultera i något lägre kostnader. Ett försök att upphandla platser har gjorts men fick avbrytas på grund av för få anbud. En ny upphandling kan påbörjas under våren år 2017.

Åtgärder avseende boendestöd

Socialnämnden beslutade 2015-10-21 att ett arbete med att se över kriterierna för boendestöd ska påbörjas. Denna översyn kommer genomföras under hösten år 2016. Eventuella effektiviseringar som identifieras till följd av denna översyn kan få effekt först under år 2017 men det är inte möjligt i dagsläget att bedöma vilka kostnadsminskningar som går att göra.

Åtgärder avseende turbundna resor

Det kan finnas möjlighet till minskade kostnader genom en större restriktivitet med transporter till och från olika insatser. Det kan också vara möjligt ta ut en egenavgift av brukaren för vissa resor. En utredning av förutsättningarna för att minska kostnaderna kommer att genomföras och återrapporteras till socialnämnden i november år 2016.

Åtgärder inom utförrarverksamheten i kommunal regi

Förvaltningschefen har gett verksamhetschefen för utförrarverksamheten i kommunal regi i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av kostnader i verksamheten motsvarande en miljon under innevarande år samt att genomföra dessa. Genom dessa förväntas utförrarverksamheten att minst få ett resultat i nivå med budget.

Förvaltningsövergripande åtgärder**Kvalitetssäkring av planerings- och uppföljningsprocessen**

Socialförvaltningen har med stöd av konsultfirman PWC under hösten utvecklat planerings- och uppföljningsprocessen inom förvaltningen. Arbetet kring nämndplanen för år 2017 följer nu den nya processen som innebär en kvalitetssäkring av hur budgeten för de tre verksamhetsområdena tas fram och följs upp. Socialförvaltningens behovsanalyser är ett viktigt underlag för att bedöma kommande behov och en analysmodell håller på att tas fram för att bättre analysera kostnader och göra prognoser.

Uppräkning av ersättningsnivåer

Eftersom resursfördelningsmodellen för socialnämndens verksamhetsområden bara kompenserar för befolkningsökning bör utförare så långt det är möjligt inte garanteras en ökning av själva ersättningsnivån. När det är möjligt ska avtalsmallar med kommunens avtalsvillkor användas där utföraren inte är garanterad uppräkning under avtalsperioden. Detta är på kort sikt främst möjligt vid köp av enstaka externa platser.

Vakanser

Inom förvaltningen finns oförutsedda vakanser som inte kommer att hinna tillsättas under innevarande år och som därmed bedöms minska kostnaderna med 500 tkr.

Momskompensation för lokalkostnader

En bättre återsökning av momskompensationen för lokalkostnader vid köp av externa platser skulle kunna ge 200 tkr per år. Detta förutsätter dock att utförarna anger lokalkostnader i fakturaunderlagen.

Slutsatser

Underskottet mot budget beror på en långvarig och kraftig ökning av behoven av insatser framförallt inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. De äldres behov fortsätter också öka till följd av en ökad äldre befolkning likaså behoven av individ och familjeomsorg ökar i och med att kommunen växer.

De resursfördelningsmodeller som tillämpas inom kommunen för socialnämndens verksamhetsområden kompenserar inte för ökade behov i befolkningen eller för prisuppräknings. Särskilt tydligt är detta för omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Socialnämnden har tidigare beslutat om åtgärder för att nå budget i balans inom nämnden verksamhetsområden. Dessa åtgärder genomförs och är en förutsättning för den prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Utöver dessa har förvaltningen identifierat ytterligare möjliga åtgärder. Förvaltningschefen har också gett myndighetschefen för individ- och familjeomsorgen samt verksamhetschefen för omsorg om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av kostnader i verksamheten motsvarande 1,5 miljon under innevarande år samt att genomföra dessa.

Flera av åtgärderna bedöms ha effekt först kommande år och det är inte möjligt att fullt ut bedöma vilken effekt de har avseende att minska kostnaderna.

Vid månadsrapporten för maj månad hade resultatet för socialnämndens verksamhetsområden förbättrats jämfört med årets första delårsrapport. Resultatet är en avsevärd förbättring jämfört med föregående års resultat. Det förbättrade resultatet beror till stor del på ett överskott i ersättningen från staten för mottagandet av ensamkommande barn och unga asylsökande.

Resultatet för år 2016 för individ- och familjeomsorgen förväntas överstiga budgeten. Medan resultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättningen kan komma att försämrats ytterligare jämfört med tidigare prognos.

Det förbättrade resultatet förväntas tillsammans med pågående och planerade åtgärder ge ett samlat resultat för år 2016 som understiger budget med omkring sju till åtta miljoner kronor. Detta trots att det också uppstått oförutsedda utgifter på två miljoner samt kostnadsökningar till följd av större volymer.

Det bedöms inte vara möjligt att under innevarande år för verksamhetsområdet äldreomsorg få ett resultat som är i nivå med budget. Detta beror på ökande stora underskott inom utförarverksamheten i kommunal regi. Ökningen av kostnaderna beror till stor del på löneökningar för undersköterskor. Förutsättningarna för kommande år är beroende av hur bristerna i lokalerna på Björkbackens äldrecenter kommer att åtgärdas.

Trots de kostnadsminskande åtgärder som kommer att ha effekt först från år 2017 är bedömningen att underskottet kommer att öka under år 2017 jämfört med det prognosticerade resultatet för 2016. Att underskottet förväntas öka beror dels på att det i budgeten för år 2016 finns tillfälliga medel på totalt sex miljoner samt att överskottet från mottagandet av ensamkommande förväntas försvinna till följd av förändrad ersättning från staten.

Det uppskattade resultatet för år 2016 är ingen egentligen prognos eftersom en sådan är möjlig att göra först i samband med årets andra delårsrapport.

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Biträdande förvaltningschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-08-19
1 (1)

Diarienummer
2016/BUN 0049

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomisk uppföljning per 31 juli 2016 samt åtgärdsförslag för att få en budget i balans.

Förslag till beslut

1. Nämnden noterar den ekonomiska uppföljningen och godkänner åtgärdsplanen.
2. Åtgärdsplanen vidareställs till Kommunstyrelsen enligt tidigare beslut.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Åtgärdsplan för en budget i balans augusti 2016 – barn- och utbildningsförvaltningen

Prognosen pekar på en budget i balans så när som avseende två poster.

1. Ökade hyreskostnader i förskolan på grund av tillfälliga paviljonglösningar. Detta bidrar till osäkerhet kring hyreskostnaderna.
2. Externa placeringar av grundskolelever har ökat med över 50 procent under året (från 20 till 31 elever). Prognosen är minus 3,5 miljoner. Dessa medel finns inte budgeterade.

Verksamhetsområde 1, Förskola och pedagogiska omsorg

Verksamhetsområdet har en budget i balans och ytterligare åtgärder behövs inte. Se kommentarer i budgetuppföljningen per juli.

Verksamhetsområde 2, Grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem

Fyra grundskolor prognostiserar underskott. Dessa skolor har alla för höga personalkostnader. Under våren har arbete inletts tillsammans med verksamhetschef och ekonomicontroller. Om förvaltningen inte ser effekt av föreslagna och vidtagna åtgärder kommer dessa fyra skolor att få vikarie- och inköpsstopp från september månad.

Grundsärskola

Under 2016 har särskolepeng/elevpeng införts istället för anslagsfinansiering. Grundsärskolan visar ett driftsunderskott då delar av grundsärskolan har för höga personalkostnader och därför planeras vikarie- och inköpsstopp från september. Samtidigt påbörjas ett arbete kring grundsärskolans organisation och uppdrag. 2017 blir grundsärskolan en egen resultatenhet.

För övrigt se kommentarer i budgetuppföljningen per juli.

§ 60

Dnr 2016/BUN 0049 001

Ekonomisk uppföljning i barn- och utbildningsnämnden

UTDRAG

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Den ekonomiska uppföljningen noteras och åtgärdsplanen godkänns
2. Åtgärdsplanen vidareändas till kommunstyrelsen enligt tidigare beslut.

Reservation

Socialdemokraterna och Miljöpartiet kommer att lämna skriftlig reservation.

MP har inte inkommit med skriftlig reservation vid Protokollsanteckning

Inger Gemicioglu (V) skulle stödja Jannice Rockstrohs yrkande om hon haft rösträtt, Inger Gemicioglu kommer att lämna ett ersätтарыttrande.

Beskrivning av ärendet

Den ekonomiska redovisningen omfattar januari till och med juli. Barn- och utbildningsförvaltningen har utarbetat en åtgärdsplan för att nå en ekonomi i balans.

Yrkande

Jannice Rockstroh (S) yrkar med stöd av Lillian Nylinder (MP) att barn- och utbildningsnämnden med hänvisning till det prognostiserade underskottet äskar tilläggsmedel från kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandet om att äska pengar från kommunstyrelsen under proposition och finner att detsamma avslås och att nämnden har beslutat enligt ordförandeförslaget.

Bilagor

Uppföljning juli 2016 20160816 inskick.xlsx
Tjänsteskrivelse och åtgärdsplan.pdf

sterandes sign			Utdragsbestyrkande
			

Reservation S
Ersätтарыttrande V

Försterandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Erik Sanner
Biträdande förvaltningschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-08-19
1 (1)

Diarienummer
2016/BUN 0049

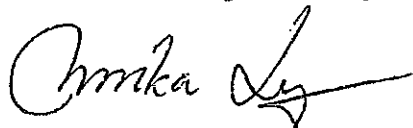
Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomisk uppföljning per 31 juli 2016 samt åtgärdsförslag för att få en budget i balans.

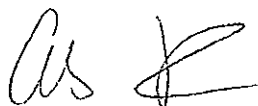
Förslag till beslut

1. Nämnden noterar den ekonomiska uppföljningen och godkänner åtgärdsplanen.
2. Åtgärdsplanen vidarelämnas till Kommunstyrelsen enligt tidigare beslut.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

tyresö kommun

Åtgärdsplan för en budget i balans augusti 2016 – barn- och utbildningsförvaltningen

Prognosen pekar på en budget i balans så när som avseende två poster.

1. Ökade hyreskostnader i förskolan på grund av tillfälliga paviljonglösningar. Detta bidrar till osäkerhet kring hyreskostnaderna.
2. Externa placeringar av grundskolelever har ökat med över 50 procent under året (från 20 till 31 elever). Prognosen är minus 3,5 miljoner. Dessa medel finns inte budgeterade.

Verksamhetsområde 1, Förskola och pedagogiska omsorg

Verksamhetsområdet har en budget i balans och ytterligare åtgärder behövs inte. Se kommentarer i budgetuppföljningen per juli.

Verksamhetsområde 2, Grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem

Fyra grundskolor prognostiserar underskott. Dessa skolor har alla för höga personalkostnader. Under åren har arbete inlett tillsammans med verksamhetschef och economicontroller. Om förvaltningen inte ser effekt av föreslagna och vidtagna åtgärder kommer dessa fyra skolor att få vikarie- och inköpsstopp från september månad.

Grundsärskola

Under 2016 har särskolepeng/elevpeng införts istället för anslagsfinansiering. Grundsärskolan visar ett driftunderskott då delar av grundsärskolan har för höga personalkostnader och därför planeras vikarie- och inköpsstopp från september. Samtidigt påbörjas ett arbete kring grundsärskolans organisation och uppdrag. 2017 blir grundsärskolan en egen resultatenheter.

För övrigt se kommentarer i budgetuppföljningen per juli.

Öppning av budget (tkr)

År:	2016, januari-juli
Samfund:	Barn- och utbildningsnämnden
Verksamhetsområde:	GRUNDSKOLA

Ändringar under perioden

Verksamhetsrådets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos per april helår
	714 800	246 563	252 894	714 800
Stadsbidrag	666 100	390 068	331 183	666 600
Övrigt	2 500			
Intäkter	46 200	26 950	38 643	45 200
Utgifter	714 800	246 563	255 043	724 800
Resultat	0	0	-2 150	-10 000

Resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet netto)

Verksamhet	Periodiserad budget Intäkt (=kommunbidrag) period (ack.)	Utfall nettokostnad period (ack.)	Differens (ack.)	Prognos per april helår
Övrigt				
Övriga beställare				
Övriga effekter (svar 402)	5 344	0	5 344	
Övriga gemensamt (tera vst)	19 116	16 761	2 355	0
Övriga avräkning mot finanserna				4 000
Övriga och volym beroende verksamheter (nr 412)				
Övriga fritids, f-klass, grundskola (vht 425000, 435000, 440000)	23 889	-23 195	694	
Övriga inkl fritidsklubb (vht 425010-16, 425100)	62 759	64 622	-2 363	-3 900
Övriga klasspeng (vht 435010)	22 979	23 033	-54	
Övriga skolpeng (vht 440011-19)	258 883	261 695	-2 802	
Övriga finansierade verksamheter				
Övriga skolan (vht 440010, 440020)	11 73	657	516	0
Övriga belopp (vht 440300 m fl)	15 400	14 093	1 307	-1 500
Övriga utgifter (vht 440305, 440305)	3 442	4 160	-718	-2 600
Övriga (vht 440400)	1 892	5 862	-3 970	0
Övriga mål och studiehandledning (vht 435005, 440005, 440100)	7 593	8 563	-810	-500
Övriga (vht 445000, 425010)	11 716	11 831	-115	-2 500
Beställare	390 068	388 011	2 057	-7 000

Verksamhet	Intäkter (ack.)	Kostnader (ack.)	Differens (ack.)	Prognos per april helår
Övriga egen regi				
Övriga inkl förskoleklass och fritidshem				
Övriga, grundskola inkl förskoleklass och fritidshem	319 256	313 187	-2 931	-3 000
Övriga förskoleklass	1 032	0	1 032	
Övriga Grundskola Utförare	311 288	313 187	-1 899	
Övriga, egen regi				
Övriga, egen regi	12 745	15 053	-2 308	
Övriga Utförare	324 033	318 240	5 793	-3 000
Nettoresultat BOU Grundskola			-2 150	-10 000

av periodens resultat och prognos

sidan:
 afiberäkningen är ej färdigutvecklad vilket gör det svårt att göra en korrekt analys. I dagsläget visar demografituttället på färre barn i klass och lägstadiet samt kraftig ökning på högstadiet. Vilket indikerar att finanserna är skyldig verksamhetsområdet grundskola pengar. Utisar visar på underskott första halvåret. Analys är gjord under sommaren, resultatet ej klart ännu. Tilläggsbelopp visar på ett underskott. Övrigt består till stor del av ökat antal externa placeringar, ökning med cirka 50%. Särskolan har tidigare redovisats gemensamt beställare brukare. Nu har vi valt att redovisa dessa var för sig, då även särskolan nu har elevpeng. Då syns det tydligt att utförarsidan visar underskott. Övrigt till modersmål för nyanlända ökar skolskjutskostnaderna. Extra medel för nyanlända, 2,5 mkr är med i utfallet. Statsbidrag för övriga elever eftersöks kvartalsvis.

sidan:
 Övrigt för grundskola, inkl förskoleklass och fritidshem, för helåret är ett underskott på ca 3 miljoner. Vid tidigare prognos låg det prognoserade övrigt på 5,5 miljoner. Övrigt utav kommunens 13 skolor prognostiserar ett underskott. 3 utav dessa är kommunens största skolor. Dessa har analyserats och övrigt har för höga personalkostnader per elev. Övrigt av intäkterna i skolorna motsvarar personalkostnader. Dessa fyra skolor har personalkostnader på 94-97%. Övrigt har delat utförare och beställare för särskolan ser vi tydligare att utförarsidan behöver effektivisera sin organisation. Övrigt perioden är alltid lite svårbedömd, med semesterledighet för barn och personal, samt årskurskifte med olika pengnivåer. Effekter av övrigt åtgärder in för hösten kan tidigast analyseras och synas i september.

I ekonomiförklarande modersmålsorganisation kommer kostnaderna för taxiskjuts att fortsätta öka mer än budgeterat. Regeringen har påannonserat övrigt ringar kring det riktade statsbidraget mot yngre åldrar. Vi befärar att antalet externa placeringar kan komma att öka ytterligare under

Övrigt för anpassning (vid negativ prognos)
 Övrigt kostnaderna ökade oöväckande och förvaltningen har fått om hjälp av ekonomiservice som under sommaren kommer göra en djupare av kostnaderna. Inget resultat är presenterat ännu.

Övrigt skolor som prognostiserar för höga personalkostnader har i uppdrag att tillsammans med verksamhetschef och verksamhetskontroller att övrigt balans inför höstterminen. Arbetet pågår.

Övrigt tingen arbetar målmedvetet med att få en ekonomiförklarande balans.

Översikt av budget (tkr)

	2016, januari-juli
Ind:	Barn- och utbildningsnämnden
område:	FÖRSKOLA

Utsäkerheter under perioden

områdets ekonomi

	Budget Nämnd helår	Budget Nämnd period (ack.)	Utfall period (ack.)	Prognos per april helår	Period utfall %
	314 100	183 201	186 339	314 100	1,7%
drag	287 500	167 684	167 684	287 500	
överskott	26 600	15 517	18 655	25 600	
	314 100	183 201	185 673	315 800	1,3%
	0	0	666	-1 700	0,4%

Resultat per verksamhet (som ingår i verksamhetsområdet (netto))

	Periodiserad budget Intäkt (=kommunbidrag) period (ack.)	Utfall nettokostnad period (ack.)	Differens (ack)	Prognos per april helår
Beställare				
Effekt (ansvar 402)	-4 049	0	-4 049	
Samt (flera vht)	7 309	6 960	-349	0
Avräkning mot finanserna				-5 500
Råd och volym beroende verksamheter (ansvar 4121)				
omsorg (vht 407100,407120)	151 466	149 350	2 116	4 900
omsorg (vht 412100,412110,412120,412200)	3 832	4 146	-314	
drag (vht 412320)	306	136	170	
Stierade verksamheter				
kola (vht 400000)	882	611	271	100
obekvämt arbetstid (vht 412300)	588	612	-24	0
upp förskola (vht 407300 + m fl)	-6 475	5 187	-1 288	500
förskola (vht 407305)	0	0	0	0
(vht 407400)	875	864	11	0
utgifter	167 684	167 866	-182	0
egen regi				
(vht 407)	108 841	107 740	1 101	-1 700
öring	-253	0	-253	
are	108 588	107 740	848	-1 700
resultat BOU Förskola			666	-1 700

Dagens resultat och prognos

Beställarsidan är +/- 0. Just nu pekar demograifavräkningen på ett svagt underskott men prognosen för demografin pekar mot ett överskott.

Överskottet i förskolorna med överskott. Löneökningen kommer att ta en del av överskottet. Barnvolymerna pekar alla siffror på en ökning men vi har inte facit än vilket leder till osäkerhet hos vissa enheter. Isär på negativt prognosresultat där fem av dem behöver göra effektiviseringar.

De långa rehabiliteringsärendena belastar ett flertal enheter. Det har startats ett samarbete med HR kring åtgärder för att få ner

Arbeten är alltid lite svårbedömd, med semesterledighet för barn och personal, samt många in- och utskrivningar. Effekter av åtgärder inför hösten kan tidigast analyseras och synas i september.

område

Prognos för de nyöppnade förskolorna/paviljongerna, här saknas i dagsläget underlag för hyrorna. De nyöppnade förskolorna är likt innebär att det blir svårare att få en ekonomi i balans. Kostnaden per barn blir högre.

anpassning (vid negativ prognos)

I generell en låg personalitet vilket gör det väldigt svårt att effektivisera utan att dra ner på kvaliteten. Chefen följer upp enheternas resultat varje kvartal genom resultatuppföljningssamtal tillsammans med verksamhetskontroller. Förskolecheferna uppmärksammar på vilka kostnader som sticker ut, jämfört med andra kan vi sätta effektivisera.

Arbetar målmedvetet med att få en ekonomi i balans.

Vänsterpartiet

ERSÄTTARYTTRANDE

Barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2016-08-24
§ 2 Ekonomisk uppföljning barn och utbildningsnämnden

Barn och utbildningsnämndens prognos pekar mot ett underskott på 7 miljoner kronor vid den ekonomiska uppföljningen 2016-08-24.

Den borgerliga majoriteten s förslag för att komma till rätta med underskottet är att från september månad införa inköps och vikarie stopp på fyra grundskolor och på särskolan.

Vänsterpartiet är definitivt emot att vidta dessa åtgärder och hade om vi haft rösträtt yrkat bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiet de grönas förslag om att redan nu begära tilläggsanslag från kommunstyrelsen.

Skälet till vårt ställningstagande är att merparten av överskridandet av barn- och utbildningsnämndens budget är kostnader som inte går att påverka, vilket vi också fick redovisat på nämndens sammanträde.

Vänsterpartiet anser kommunstyrelsen snarast ska besluta om tilläggsanslag för de kostnader som inte går att påverka, vilket är följande kostnader:

Tilläggsbelopp	-1,5
Skolskjutsar	-2,5
Modersmål och svenska 2	-0,5
Externa placeringar	-3,5
Särskolan (del av underskott)	-1,0
Totalt tilläggsanslag	9 miljoner kronor

Eftersom andelen barn och ungdomar med annan etnisk bakgrund ökat under 2016 inte minst genom fler ensamkommande flyktingbarn är det lätt att förklara varför modern mål och svenska 2, tilläggsbelopp (stödundervisning) och skolskjutsar har skjutit i höjden. Särskolan har vid införandet av särskolepeng istället för att vara anslagsfinansierad inte hunnit med att anpassa sina personalkostnader varför Vänsterpartiet anser att de rimligtvis bör få tilläggsanslag för en del av kostnaderna som inte täcks med särskolepengen. Tyvärr blev det så som Vänsterpartiet befarade nämligen att särskolan skulle förlora på att övergå till systemet med elevpeng i stället för anslagsfinansiering. Vänsterpartiet ser en stor risk att särskoleeleverna kommer att drabbas av större elevgrupper och mindre stöd eftersom antalet pedagoger måste minskas i och med införandet av särskolepengen. Vi i Vänsterpartiet vill genom att kompensera en del av underskottet att särskolan ska få mer tid för att få en budget i balans.

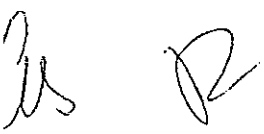
Det är också oundvikligt att en del av eleverna med olika funktionsnedsättningar inte klarar av att "bli inkluderade" utan måste få speciallösningar som leder till ökade kostnader för externa placeringar.

Till sist vill vi i Vänsterpartiet påpeka att vi i vårt budgetförslag för 2016 tillförde grundskolan en utökad budget med totalt 24,5 miljoner kronor, vilket gjort att vi inte enbart skulle kunna undvika det nu uppkomna underskottet utan också göra rejäla satsningar på att öka kvaliteten inom våra grundskolor.

För Vänsterpartiet

Inger Gemicioglu

Ersättare (V) i barn- och utbildningsnämnden

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

Reservation

Ärende 2 Ekonomisk redovisning

Redan föregående år flaggade förvaltningen för att verksamhetsområdena skolskjuts, barn i behov av stöd, modersmål och särskola riskerade att gå med underskott 2015. Förvaltningen redogjorde att dessa verksamhetsområden inför 2016 krävde en större budgetram. Den borgerliga alliansen valde att inte lyssna.

Allt dessa områden nu går med kraftiga underskott torde därför inte vara någon överraskning för Tyresös moderater.

2015 skar grundskolan ner motsvarande 18 helårstjänster och förskolorna stod inte bara utan lokaler- utan var tionde pedagog var sjukskriven. Istället för en ökad budgetram och möjlighet att arbeta efter nämndens mål om ökad personaltäthet, gavs verksamheterna inför 2016 av majoriteten en fortsatt snål budgetram. Nu ser vi hur 4 grundskolor och 10 förskolor går med fortsatta underskott, något vi socialdemokrater, med mer än dubbel så stor satsning till förskola och skola än Tyresös moderater, ville se en annan utveckling på 2016. Särskolan går med fortsatt stora underskott liksom tilläggsbelopp där externa placeringar ökat med 50 %.

Allt grundskolorna nu hotas av vikariestopp om de inte håller budget och fem förskolor ska effektivisera, trots låg personaltäthet - borde inte heller det vara en överraskning för Tyresös moderater och borgerliga allians.

Vi socialdemokrater förutsätter att rektorer, förskolechefer och verksamhetschefer utöver styrdokumentens mål och riktlinjer, strävar efter en effektiv organisation och arbetar för målet om en budget i balans. Det är självklart inte rimligt att äska medel vid varje underskott i nämnden, om skolor och förskolor driver en verksamhet med kvalitet. En given budget ska hållas. En realistisk budget- och där har vi socialdemokrater och borgerliga allians, olika ambitioner. För, är ambitionen att nå mål om minskade barngrupper i förskola, stoppa trenden av stigande sjuktal och ohälsa är vi övertygade om att Tyresös barn och pedagoger måste ges rimliga förutsättningar och inte hotas av eventuella vikariestopp. Där är Tyresös moderater av tydligt annan åsikt. Att godkänna vikarie- och inköpsstopp utan att ställa frågor om konsekvenserna, är inte att ta ansvar. Hur påverkar ett eventuellt vikariestopp möjligheten för elever att tillgodose sig utbildningen och till slut nå högre mål?

Vi hade givetvis önskat att förskolor och skolor getts bättre förutsättningar att lyckas redan vid årets start. Att Tyresös barn getts möjlighet att vistas i mindre barngrupper, att fler pedagoger kunnat anställas och att lärare fick mer tid till varje elev. Så blev inte fallet.

Men, vi har även länge sett och hört indikationer, tack vare förvaltningens goda omvärldsbevakning, att vissa verksamhetsområden riskerat att gå med underskott, vilket nu är fallet.

Vi socialdemokrater anser att vi i nämnden redan nu bör äska tilläggsmedel för de verksamhetsområdena::

- skolskjuts
- modersmål
- tilläggsbelopp

För den socialdemokratiska gruppen
Jannice Rockstroh

Socialdemokraterna i Tyresö Adress: Björkbacksvägen 37 (gaveln) Postadress: 135 40 Tyresö
Telefon: 08-712 80 30 E-post: sap.tyreso@telia.com Hemsida: www.socialdemokraterna.se/tyreso

Socialdemokraterna, Björkbacksvägen 37 (gaveln), 135 40 Tyresö
Telefon: 0739-21 77 10 E-post: sap.tyreso@telja.com Hemsida: socialdemokraterna.se/tyreso

VR

Datum 2016-08-24
Tid 18:30–21:05
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2016-08-30

Paragrafer 59 - 67

Sekreterare

Marit Andersson

Ordförande

Anki Svensson

Justerande

Jannice Rockstroh

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

gan Barn- och utbildningsnämnden
nmanträdesdatum 2016-08-24
tum då anslaget sätts upp 2016-08-31
tum då anslaget tas ned 2016-09-23
varingsplats för protokollet Barn och utb arkiv plan 4

derskrift

Marit Andersson

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M)
Anna Steele (L)
Jannice Rockstroh (S)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Ulrika Riis Pedersen (C)
Mikael Fallmo (S)
Lilian Nylinder (MP)
Gösta Evén (MP)
Jenny Jonsson (M) (Till 20:00)
Hampus Degramo (M)
Haralampos Karatzas (L) (Från 20:00)

Ersättare

Rita Axelsson Florio (S)
Anna Herber (L)
Inger Gemicioglu (V)
Helen Dwyer (C)

Övriga

Monika Larsson, förvaltningschef
Elisabet Schultz, verksamhetschef förskola
Johan Ahlkvist, verksamhetschef grundskola
Marit Andersson, nämndsekreterare
Ingrid Bardh, controller
Maria Björk, controller
Marika Lyman, utredare
Lisa Hellblom, utredare
Michael Martinsson, verksamhetsstrateg
Marie Thörn, Läraförbundet

terandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 1065

Dnr 2015/SN 0179 003

UTDRAG

Åtgärder för att nå en budget i balans verksamhetsåret 2016

Socialnämndens beslut

1. Redovisade åtgärder godkänns.
2. Åtgärderna återrapporteras till kommunstyrelsen.
3. Förvaltningschefen ges i uppdrag att göra en översyn av bemanning och arbetsätt på Björkbackens äldrecentrum i syfte att hitta möjligheter att effektivisera verksamheten. Översynen presenteras för socialnämndens senast i december 2016.

Röstförklaring

Carl-Johan Karlson (S) lämnar röstförklaring för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har uppdragit åt socialnämnden att återrapportera åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning (KS 2016-05-31, § 95).

Socialförvaltningen redovisar i tjänsteskrivelsen redan beslutade åtgärder samt förslag på ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna för socialnämndens verksamhetsområden.

Ordförandeförslag

Förvaltningschefen ges i uppdrag att göra en översyn av bemanning och arbetsätt på Björkbackens äldrecentrum i syfte att hitta möjligheter att effektivisera verksamheten. Översynen presenteras för socialnämndens senast i december 2016.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Bilagor

Tjänsteskrivelse åtgärder.pdf

Sammanfattning av åtgärdsplan till socialnämnden 2016-08-29.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Röstförklaring

§ 1065 Åtgärder för att nå en budget i balans verksamhetsåret 2016

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni i år under punkten "Delårsbokslut för Tyresö kommun per april 2016" att uppmana socialnämnden att vidta åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Anledningen till beslutet var att resultatmålet för 2016 sannolikt inte kommer att uppfyllas och att ytterligare åtgärder behövde vidtas.

I tjänsteskrivelse från den 24 augusti (2015/SN 0179 003) och i den därtill fogade "Sammanfattning av åtgärdsplan till socialnämnden 2016-08-29" tas upp ett antal åtgärder. Sammanfattningen tar upp dels "pågående åtgärder 2016 som ger resultat under 2016" dels "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016" dels "övrigt som påverkar resultatet för 2016" samt dels "nya åtgärder som ger resultat från år 2017".

Av kommunfullmäktiges beslut framgår alltså att det som fullmäktige "beställt" genom beslutet är vad som framkommer under punkten "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016". Övrigt innehåll kan givetvis innebära allmänt välmående föresatser för verksamheterna som kan komma att påverka det ekonomiska utfallet i gynnsam riktning, redan sedan tidigare planerade åtgärder eller för framtiden planerade åtgärder efter verksamhetsåret 2016. Detta kan naturligtvis generellt vara bra men ger i nu aktuellt sammanhang, dvs att verkställa fullmäktiges beställning avseende nya åtgärder för verksamhetsåret 2016 för att uppfylla resultatmålet för 2016, i viss mån ett förvirrat helhetsintryck. Kritiken i denna del från oss socialdemokrater ska ses mot bakgrund av ett stort antal verksamhetsår med betydande underskott i förhållande till budget. Under verksamhetsåret 2015 fattade kommunfullmäktige ett likartat beslut men då verkställde socialnämndens moderata ledning inte beslutet inom utsatt tid utan först månader senare föredrogs frågan muntligt inför kommunledningsutskottet utan möjlighet till insyn för socialnämndens ledamöter - eller för den delen övrig allmänhet - avseende vad som avhandlades.

Vid genomgång av ovan nämnd sammanfattning så framgår följande avseende den del som berör av fullmäktige aktuellt beslut, dvs avsnittet "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016". Om de därunder angivna beloppen summeras avseende samtliga tre politikområden så uppnås beloppet 1,9 miljoner kronor.

Under politikområdet **Äldreomsorg**, där fullmäktige uppmanat socialnämnden "att vidta åtgärder för en ekonomi i balans" så saknas helt skrivningar under avsnittet "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016". Vår uppfattning är att fullmäktiges beslut alltså inte har uppfyllts i denna del genom nu aktuellt beslut i socialnämnden.

Under politikområdet **Individ och familjeomsorg**, där fullmäktige uppmanat socialnämnden "att vidta åtgärder för att minimera underskotten" så anges under avsnittet "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016" att det ska ske "effektiviseringar och minskningar av kostnader inom myndigheten" och att det ska generera en kostnadsminskning på 500 000 kronor. Detta är ett mycket generellt hålllet mål som enligt vår bedömning alltid föreligger som krav på en kommunal verksamhet redan på grund av allmänna kommunalrättsliga och kommunalekonomiska principer. Det framgår inte av skrivningen om socialnämndens moderata ledning har några särskilda åtgärder i åtanke utifrån denna formulering. Vår uppfattning är att denna skrivning inte uppfyller vad kommunfullmäktige har anledning att förvänta sig från en nämndledning med anledning av det aktuella läget.

Under politikområdet **Omsorg om personer med funktionsnedsättning**, där fullmäktige uppmanat socialnämnden "att vidta åtgärder för att minimera underskotten" så anges under avsnittet "nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016" att det ska ske "uppsägning av tilläggsavtal för LSS-boende", "ökat användande av korttidsvistelse i kommunal regi" samt "effektiviseringar och minskningar av kostnader inom utförarverksamheten i kommunal regi". Detta ska ge kostnadsminskningar på 300 000 kronor, 100 000 kronor respektive 1 000 000 kronor, sammanlagt 1,4 miljoner kronor. Skrivningen "effektiviseringar och minskningar av kostnader inom utförarverksamheten i kommunal regi" är ett mycket generellt hålllet mål som enligt vår bedömning alltid föreligger som krav på en kommunal verksamhet redan på grund av allmänna kommunalrättsliga och kommunalekonomiska principer. Vad som återstår som enligt vår bedömning har bäring på fullmäktiges beslut i juni är åtgärderna "uppsägning av tilläggsavtal för LSS-boende" och "ökat användande av korttidsvistelse i kommunal regi". Tillhoppa förväntas detta ge kostnadsminskningar på 400 000 kronor. Vi socialdemokrater har under lång tid påtalat det mänskligt och ekonomiskt kloka i att öka korttidsvistelsen i egen kommunal regi som kommunen har kontroll över och kan planera långsiktigt för. Detta är alltså en positiv förändring enligt vår uppfattning. Vår uppfattning är att de aktuella åtgärderna, utifrån det aktuella ekonomiska läget jämfört med de totala beräknade besparingarna i denna del på 400 000 kronor, inte på ett tillräckligt seriöst sätt tar sig an fullmäktiges "beställning" om minimerande av underskotten.

Vår sammanvägda uppfattning är att socialnämndens moderata ledning fortsätter att avstå från att ta ansvar avseende ekonomistyrningsarbetet inom socialnämnden. Vi anser att moderaterna är långt ifrån ett rimligt kommunalekonomiskt ansvarstagande inom budgetarbetet i socialnämnden. Kraftiga underskott under en följd av verksamhetsår inom nämndens politikområden visar detta, svart på vitt. De senaste tre verksamhetsårens ackumulerade underskott uppgår till 60 miljoner kronor och vid delårsrapporten per den 30 april i år så var prognosen för 2016 ett underskott på 17 miljoner kronor. De nu aviserade åtgärderna uppfyller inte, anser vi socialdemokrater, de krav som fullmäktige har berättigad anledning att ställa på den politiska nämndledningen i socialnämnden.

För socialdemokraterna i socialnämnden

Carl Johan Karlson

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Håkan Wramner
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2016-08-24
1 (14)

Diarienummer
2015/SN 0179 003

Socialnämnden

Åtgärder för att nå en ekonomi i balans inom äldreomsorgen och minimera underskotten inom individ- och familjeomsorgen samt omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Förslag till beslut

- 1) Redovisade åtgärder godkänns
- 2) Åtgärderna återrapporteras till kommunstyrelsen

Socialförvaltningen

Ansa Haapala

Ansa Haapala
T.f. förvaltningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppdragit åt socialnämnden att återrapportera åtgärder för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Socialförvaltningen redovisar i tjänsteskrivelsen redan beslutade åtgärder samt förslag på ytterligare åtgärder för att minska kostnaderna för socialnämndens verksamhetsområden.

Beskrivning av ärendet

Det prognosticerade underskottet för år 2016 för socialnämndens tre verksamhetsområden beräknades i årets första delårsrapport, som avsåg perioden till och med april, bli totalt 17 miljoner kronor.

Verksamhetsområdet äldreomsorg beräknades få ett underskott mot budget för den utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi medan myndighetsdelen skulle få ett resultat i nivå med budget.

För verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg beräknades ett underskott med fyra miljoner kronor.

Verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning beräknades få ett underskott på 9,5 miljoner kronor för myndighetsdelen och den utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi beräknades göra ett underskott med en miljon.

Till följd av det prognosticerade underskottet uppdrog kommunstyrelsen därför åt socialnämnden att återrapportera åtgärder för resultat i nivå med budget för verksamhetsområdet äldreomsorg samt att vidta åtgärder för att minimera underskotten inom verksamhetsområdena individ och familjeomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Åtgärderna ska rapporteras till kommunstyrelsen senast 2016-08-31.

Socialnämnden har tidigare beslutat om kostnadsminskande åtgärder. Vid socialnämndens möte 2015-10-21 beslutade socialnämnden en rad åtgärder för en budget i balans för år 2016. Flera av dessa har genomförts eller påbörjats och andra kommer att genomföras under hösten år 2016. I samband med en återrapportering av åtgärderna beslutade socialnämnden 2016-05-25 om ytterligare åtgärder som ska genomföras under år 2016.

Sedan april har resultatet förbättrats för socialnämndens verksamhetsområden. Den prognos som gjordes för resultatet till och med maj och som presenterades för socialnämnden 2016-06-22 innebär ett totalt underskott på 13,5 mkr.

Det har därefter dock uppstått ytterligare oförutsedda kostnader inom socialnämndens verksamhetsområden som kommer att påverka resultatet för år 2016.

Den satsning som gjorts på löner för undersköterskor vid årets lönerrevision kommer innebära en ofinansierad kostnad på omkring en miljon kronor. Löneökningen bedöms motsvara drygt fyra procent.

Förvaltningen kommer att behöva betala en särskild avgift på en miljon kronor till följd av att ett beslut om insats inte verkställts i tid inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder under år 2016 för en ekonomi i balans inom verksamhetsområdet äldreomsorg

Fram till och med år 2021 kommer antalet äldre över 65 år i kommunen ha ökat med nio procent. Åldersgruppen 80 år och äldre som har störst behov förväntas öka med 38 procent. Ökningen av antal äldre innebär ökade behov av äldreomsorgen med volymökningar inom såväl hemtjänst som vård- och omsorgsboenden.

För myndighetsutövningen inom verksamhetsområdet äldreomsorg prognosticerades i årets första delårsrapport ett resultat i nivå med budget för år 2016. Behovet av insatser har hittills under året varit lägre än förväntat. Det är dock möjligt att behoven av insatser ökar under senare delen av året. Ett visst överskott mot budget är troligt. Minskade kostnader för korttidsvård förväntas ge ett överskott och är delvis ett resultat av en förändrad delegationsordning och arbetet för en likvärdig biståndsbedömning.

För det kommunala utförandet beräknades i den första delårsrapporten ett underskott med 2,5 mkr. Detta innebär en förbättring jämfört med resultatet för år 2015 men förutsätter att det arbetet med de höga sjuktalen medför en minskning av kostnaderna. Prognosen förändras till följd av den oförutsedda kostnaden för lönehöjningar för undersköterskor. Resultatet för år 2016 kommer troligtvis istället att överstiga underskottet för år 2015. Underskottet minskas däremot av statsbidraget för utökad bemanning inom äldreomsorg. En korrekt prognos för äldreomsorgen i kommunal regi är möjlig först i och med årets andra delårsrapport.

Nya vård- och omsorgsboenden är planerade. I väntan på dessa varierar behovet att köpa externa platser. Utöver detta tillkommer problematiken kring bristerna i lokalerna på Björkbackens äldrecenter. Därför bedöms det inte vara möjligt med några omfattande åtgärder under år 2016 för att minska kostnaderna för vård- och omsorgsboende i kommunal regi.

Vid en eventuell evakuering av de boende till följd av en ombyggnation av Björkbackens äldrecenter är det dock nödvändigt att minska merkostnaderna. I planeringen av en sådan evakuering behöver möjliga effektiviseringar identifieras.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende hemtjänst

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en tätare uppföljning och omprövning av beviljade insatser av hemtjänst ska genomföras vilket bedöms minska kostnaderna med omkring 350 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22. Det är inte möjligt att bedöma vilka besparingar som kan uppnås efterkommande år.

Socialnämnden beslutade 2016-04-27 att hemtjänsten från och med år 2017 inte längre ska utföra delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser om inte Stockholms läns landsting ersätter kommunen för detta. Landstinget har meddelat att de inte avser ersätta kommunen. Därmed kommer hemtjänsten upphöra med denna arbetsinsats vilket efter en förändrad biståndsbedömning kan medföra minskade kostnader motsvarande 3,5 miljoner kronor år. Eftersom aktuella beslut måste ses över och revideras kommer kostnadsminskningen dock vara något lägre under år 2017. I samband med detta finns det möjligheter till ytterligare restriktivitet i bedömningen av brukarens behov.

Åtgärder inom utförarverksamheten i kommunal regi

Utförarverksamheten i kommunal regi har under en längre tid haft höga sjuktal. Sedan 2015 pågår aktiviteter som minskat sjukfrånvaron. Under våren år 2016 var andelen tre procentenheter lägre än motsvarande period året innan. En beräkning är att de lägre sjuktalen minskar kostnaderna med omkring 500 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Åtgärder under 2016 för att minimera underskott inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg beräknades i årets första delårsrapport göra ett underskott fyra miljoner kronor mot budget för år 2016.

Det största underskottet finns inom barn- och ungdomsenhetens verksamhet som beräknats resultera i ett underskott mot budget på fyra miljoner kronor. Familjerätts- och familjevårdsenheten och vuxenheten har beräknats resultera i ett underskott på vardera 1,5 miljoner kronor.

Myndighetsutövningen inom individ- och familjeomsorgen har under det senaste året varit mycket ansträngd till följd av ett stort antal vakanser och hög personalomsättning. Det är svårt att prognosticera kostnaderna för myndighetsutövningen. Förvaltningen har haft lägre kostnader till följd av vakanser men också höga kostnader för inhyrd personal.

Arbetsbelastningen på personalen har inneburit prioriteringar av de mest angelägna ärendena. Detta har medfört att färre personer än förväntat fått insatser och att förvaltningen därmed haft lägre kostnader. I och med att personalsituationen förbättras kommer också kostnaderna för både personal och insatser att öka.

Ersättningen från staten för kommunens mottagande av ensamkommande asylsökande barn och unga genererar ett överskott. Nivån på ersättningen och antalet ensamkommande är av mycket stor betydelse för socialnämndens resultat för verksamhetsområdet. I och med den stora oförutsedda ökningen av ensamkommande finns ett stort överskott mot vad som budgeterats. I årets första delårsrapport prognosticerades ett överskott vid årets slut på tre miljoner kronor för budgeten för ensamkommande. Till följd av att insatserna ökat i omfattning har det varit svårt att prognosticera utfallet. Bedömningen i dagsläget är istället att överskottet blir omkring 14 miljoner kronor.

Från år 2017 kommer troligtvis statens ersättning för ensamkommande att minskas kraftigt och därmed finns en risk att intäkterna inte täcker kostnaderna.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder samt nya identifierade åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende ensamkommande unga

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att arbete ska genomföras i syfte att minska placeringskostnaderna för ensamkommande asylsökande unga ensamkommande och unga med permanent uppehållstillstånd. Effekterna av detta har bedömts minska kostnaderna med tre miljoner kronor under år 2016. Denna kostnadsminskning ingår i den prognos som presenterades för socialnämnden 2016-06-22. Till detta kommer det överskott som intäkterna från staten genererar.

Åtgärder avseende kontaktmannaskap

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en omförhandling ska göras av avtalet med organisationen Maskrosbarn samt att en översyn av kontaktmannaskap ska göras vilket kan medföra kostnadsminskningar. Omförhandlingen av avtalet bedöms minska kostnaderna med 100 tkr men ytterligare eventuella kostnadsminskningar är inte möjligt att bedöma.

Generella åtgärder inom myndigheten

Förvaltningschefen har gett myndighetschefen för individ- och familjeomsorgen i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av myndighetens kostnader på 500 tkr under innevarande år samt att genomföra dessa.

Åtgärder under 2016 för att minimera underskott inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning

Befolkningsökningen i Tyresö medför ökade behov av omsorg för personer med funktionsnedsättning men behoven ökar främst till följd av förändringar på nationell nivå samt till följd av ökad diagnosticering. Andelen i befolkningen med insatser enligt LSS i befolkningen ökar i dagsläget med fem procent per år. Insatserna ökar både till följd av befolkningsökning och att insatser blir allt vanligare bland befolkningen.

Andelen personer med insats enligt LSS har under lång tid ökat med fem procent i befolkningen. Till detta kommer också befolkningsökningen som medfört fler brukare. Personer med psykisk funktionsnedsättning som får insats enligt SoL ökar också med ett par procentenheter per år. De insatser inom LSS som ökar mest är daglig verksamhet, personlig assistans och korttidsvistelse. För psykiskt funktionsnedsatta ökar insatserna boende och boendestöd.

Ökningen av insatser kan inte finansieras genom verksamhetsområdets nuvarande resursfördelningsmodell som inte skapar en realistisk möjlighet att tillgodose de ökade behoven. Verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning beräknades i årets första delårsrapport totalt göra ett underskott på 10,5 miljoner kronor varav 9,5 miljoner kronor avser

myndighetsdelen och en miljon kronor avser utförarverksamhet som bedrivs i kommunal regi. Det har efter den första delårsrapporten skett en ökning av kostnaderna hos myndigheten och underskottet kan därmed bli större än föregående prognos. Däremot förväntas utförarverksamheten nu få ett resultat i nivå med budget.

Underskottet inom myndighetsdelen beror på att insatsen boende för personer med psykisk funktionsnedsättning och den personliga assistans som kommunen har finansieringsansvar för blivit mer omfattande än vad som budgeterats. Kostnaderna för köpta platser förväntas överstiga budgeten med omkring fyra miljoner och finansieringsansvaret för personlig assistans har beräknats bli ytterligare fyra miljoner dyrare. Kostnaden för barn med boende enligt LSS vilket medför ett stort underskott mot budget. Underskottet för myndigheten kommer troligtvis därmed att bli större än vad som prognosticerats. En mer korrekt prognos är möjlig först i samband med årets andra delårsrapport.

Underskottet hittills inom verksamheten i kommunal regi beror främst på att kostnaderna för utförandet av personlig assistans inte täcks av Försäkringskassans schablonersättning. Förvaltningens kostnadsökning kompenseras till viss del genom att kommunen får minskade kostnader för utjämningsystemet, men dessa pengar tillfaller inte socialförvaltningen utan kommunen.

Eftersom socialförvaltningens kostnader för ökade behov innebär minskade kostnader för kommunen bör socialförvaltningen kunna kompenseras genom en högre uppräknings av anslaget.

Om förvaltningen inte tillgodoser behoven så kommer kommunen på sikt att få ytterligare viten för icke verkställda beslut. De beslut som inte kan verkställas bidrar också till en ökning av kostnaderna för utjämningsystemet.

Till viss del kan kostnadsökningen bromsas genom förändringar av ersättningsmodellerna till utförarna inom verksamhetsområdet, till exempel för daglig verksamhet. Kostnaderna kan bromsas i viss mån genom en förbättrad individuppföljning och omprövningar av biståndsbedömningar samt

överprövningar av Försäkringskassans beslut.

Åtgärder

Nedan redovisas beslutade och pågående åtgärder samt nya identifierade åtgärder för att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet.

Åtgärder avseende daglig verksamhet

En översyn av avtalsförutsättningarna för utförarna inom daglig verksamhet pågår i syfte att om möjligt förändra avtalsförutsättningarna och på så sätt minska kostnaderna. Effekten av en eventuell förändring är inte möjligt att bedöma och ingen effekt är trolig under år 2016. Översynen bedöms kunna redovisas för socialnämnden i november år 2016.

Åtgärder avseende bostad med särskild service och annan särskilt anpassad bostad för vuxna respektive barn och unga

Socialnämnden beslutade 2016-05-25 att en effektivisering inom verksamhet i kommunal regi ska genomföras i samband med en organisationsförändring inom bostadsenheterna. Detta bedöms minska kostnaderna med ca 700 tkr under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Till följd av att ett nytt LSS-boende på Granängsringen har startats under sommaren år 2016 så minskar antalet köpta platser utanför kommunen. Detta bedöms minska kostnaderna med ca en miljon kronor under år 2016. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Ett tilläggsavtal avseende gruppboendet Villa Linde har sagts upp vilket minskar kostnaderna med 300 tkr under år 2016 och ytterligare en miljon kronor under år 2017.

Åtgärder avseende personlig assistans

Socialnämnden beslutade 2015-10-21 att en genomgång av samtliga ärenden ska göras utifrån brukarnas fortsatta behov av insatser vilket ska ligga till grund för effektiviseringar där så är möjligt. Bedömningen är att det är möjligt minska

kostnaderna med omkring 200 tkr år 2016 och ytterligare omkring 500 tkr år 2017. Denna kostnadsminskning är en förutsättning för prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Underskottet inom verksamheten i kommunal regi finns inom utförandet av personlig assistans. Som en åtgärd beslutade socialnämnden 2016-01-27 att genomföra en upphandling av verksamheten. Denna upphandling pågår och en privat utförare förväntas ta över verksamheten från och med 2017-02-01. För år 2017 kommer den kommunala utförarverksamheten därmed ha ett resultat i nivå med budget. Upphandlingen kommer att minska kostnaden med tre miljoner per år.

Åtgärder avseende korttidsvistelse

En inventering av insatsen korttidsvistelse har genomförts. Det bedöms som möjligt att i större utsträckning utnyttja korttidshemmet i kommunal regi framför att köpa externa platser. Därigenom kan kostnaderna för köp av externa platser minska med en miljon kronor per år men det kommer inte vara genomförbart i någon större utsträckning under år 2016.

Om det fortsättningsvis placeras barn utanför kommunen behöver en upphandling av köpta platser genomföras. En sådan kan då eventuellt ytterligare minska kostnaderna.

Enskilda brukare genererar stora kostnader till följd av många dygn per år och höga dygnskostnader. I samband med uppföljningen av insatsen kan det vara möjligt att ompröva omfattningen av insatserna och minska kostnaderna.

Åtgärder avseende boende och placeringar enligt SoL för psykiskt funktionsnedsatta

Insatsen behöver på sikt i större utsträckning tillgodoses inom kommunen för att minska behovet av köpta platser som är dyrare. Det är stor variation i kostnaderna för köpta platser och en upphandling av köpta platser bedöms resultera i något lägre kostnader. Ett försök att upphandla platser har gjorts men fick avbrytas på grund av för få anbud. En ny upphandling kan påbörjas under våren år 2017.

Åtgärder avseende boendestöd

Socialnämnden beslutade 2015-10-21 att ett arbete med att se över kriterierna för boendestöd ska påbörjas. Denna översyn kommer genomföras under hösten år 2016. Eventuella effektiviseringar som identifieras till följd av denna översyn kan få effekt först under år 2017 men det är inte möjligt i dagsläget att bedöma vilka kostnadsminskningar som går att göra.

Åtgärder avseende turbundna resor

Det kan finnas möjlighet till minskade kostnader genom en större restriktivitet med transporter till och från olika insatser. Det kan också vara möjligt ta ut en egenavgift av brukaren för vissa resor. En utredning av förutsättningarna för att minska kostnaderna kommer att genomföras och återrapporteras till socialnämnden i november år 2016.

Åtgärder inom utförarverksamheten i kommunal regi

Förvaltningschefen har gett verksamhetschefen för utförarverksamheten i kommunal regi i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av kostnader i verksamheten motsvarande en miljon under innevarande år samt att genomföra dessa. Genom dessa förväntas utförarverksamheten att minst få ett resultat i nivå med budget.

Förvaltningsövergripande åtgärder**Kvalitetssäkring av planerings- och uppföljningsprocessen**

Socialförvaltningen har med stöd av konsultfirman PWC under hösten utvecklat planerings- och uppföljningsprocessen inom förvaltningen. Arbetet kring nämndplanen för år 2017 följer nu den nya processen som innebär en kvalitetssäkring av hur budgeten för de tre verksamhetsområdena tas fram och följs upp. Socialförvaltningens behovsanalyser är ett viktigt underlag för att bedöma kommande behov och en analysmodell håller på att tas fram för att bättre analysera kostnader och göra prognoser.

Uppräkning av ersättningsnivåer

Eftersom resursfördelningsmodellen för socialnämndens verksamhetsområden bara kompenserar för befolkningsökning bör utförare så långt det är möjligt inte garanteras en ökning av själva ersättningsnivån. När det är möjligt ska avtalsmallar med kommunens avtalsvillkor användas där utföraren inte är garanterad uppräkning under avtalsperioden. Detta är på kort sikt främst möjligt vid köp av enstaka externa platser.

Vakanser

Inom förvaltningen finns oförutsedda vakanser som inte kommer att hinna tillsättas under innevarande år och som därmed bedöms minska kostnaderna med 500 tkr.

Momskompensation för lokalkostnader

En bättre återsökning av momskompensationen för lokalkostnader vid köp av externa platser skulle kunna ge 200 tkr per år. Detta förutsätter dock att utförarna anger lokalkostnader i fakturaunderlagen.

Slutsatser

Underskottet mot budget beror på en långvarig och kraftig ökning av behoven av insatser framförallt inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. De äldres behov fortsätter också öka till följd av en ökad äldre befolkning likaså behoven av individ och familjeomsorg ökar i och med att kommunen växer.

De resursfördelningsmodeller som tillämpas inom kommunen för socialnämndens verksamhetsområden kompenserar inte för ökade behov i befolkningen eller för prisuppräknningar. Särskilt tydligt är detta för omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Socialnämnden har tidigare beslutat om åtgärder för att nå budget i balans inom nämnden verksamhetsområden. Dessa åtgärder genomförs och är en förutsättning för den prognosen som presenterades för socialnämnden 2016-06-22.

Utöver dessa har förvaltningen identifierat ytterligare möjliga åtgärder. Förvaltningschefen har också gett myndighetschefen för individ- och familjeomsorgen samt verksamhetschefen för omsorg om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi i uppdrag att identifiera möjliga effektiviseringar och minskningar av kostnader i verksamheten motsvarande 1,5 miljon under innevarande år samt att genomföra dessa.

Flera av åtgärderna bedöms ha effekt först kommande år och det är inte möjligt att fullt ut bedöma vilken effekt de har avseende att minska kostnaderna.

Vid månadsrapporten för maj månad hade resultatet för socialnämndens verksamhetsområden förbättrats jämfört med årets första delårsrapport. Resultatet är en avsevärd förbättring jämfört med föregående års resultat. Det förbättrade resultatet beror till stor del på ett överskott i ersättningen från staten för mottagandet av ensamkommande barn och unga asylsökande.

Resultatet för år 2016 för individ- och familjeomsorgen förväntas överstiga budgeten. Medan resultatet för omsorgen om personer med funktionsnedsättningen kan komma att försämrats ytterligare jämfört med tidigare prognos.

Det förbättrade resultatet förväntas tillsammans med pågående och planerade åtgärder ge ett samlat resultat för år 2016 som understiger budget med omkring sju till åtta miljoner kronor. Detta trots att det också uppstått oförutsedda utgifter på två miljoner samt kostnadsökningar till följd av större volymer.

Det bedöms inte vara möjligt att under innevarande år för verksamhetsområdet äldreomsorg få ett resultat som är i nivå med budget. Detta beror på ökande stora underskott inom utförarverksamheten i kommunal regi. Ökningen av kostnaderna beror till stor del på löneökningar för undersköterskor. Förutsättningarna för kommande år är beroende av hur bristerna i lokalerna på Björkbackens äldrecenter kommer att åtgärdas.

Trots de kostnadsminskande åtgärder som kommer att ha effekt först från år 2017 är bedömningen att underskottet kommer att öka under år 2017 jämfört med det prognosticerade resultatet för 2016. Att underskottet förväntas öka beror dels på att det i budgeten för år 2016 finns tillfälliga medel på totalt sex miljoner samt att överskottet från mottagandet av ensamkommande förväntas försvinna till följd av förändrad ersättning från staten.

Det uppskattade resultatet för år 2016 är ingen egentligen prognos eftersom en sådan är möjlig att göra först i samband med årets andra delårsrapport.

Sammanfattning av åtgärdsplan till socialnämnden 2016-08-29

verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg		
pågående åtgärder 2016 som ger resultat under 2016		
minskade placeringskostnader för ensamkommande	3 000 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016		
effektiviseringar och minskningar av kostnader inom myndigheten	500 tkr	påverkar prognosen från juni positivt
övrigt som påverkar resultatet för 2016		
överskottet från ersättning för ensamkommande bedöms bli ca 7-8 mkr bättre än i prognosen från juni		
nya åtgärder som ger resultat från år 2017		
avtalsförändringar och effektiviseringar av kontaktmannaskap	kostnadsminskningen får effekt under 2017 men är inte möjlig att bedöma, dock minst 100 tkr	

verksamhetsområde omsorg om personer med funktionsnedsättning		
pågående åtgärder som ger resultat under 2016		
organisationsförändring inom bostadsenheterna i kommunal regi	700 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
uppföljning och omprövning av beviljad personlig assistans	500 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
hemtagning av platser till nytt LSS-boende	1 000 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
nya åtgärder 2016 som ger resultat under 2016		
uppsägning av tilläggsavtal för LSS-boende	300 tkr	påverkar prognosen från juni positivt
ökat användande av korttidsvistelse i kommunal regi	100 tkr under 2016 men 1 mkr på helår	påverkar prognosen från juni positivt
effektiviseringar och minskningar av kostnader inom utförarverksamheten i kommunal regi	1 000 tkr	påverkar prognosen från juni positivt
övrigt som påverkar resultatet för 2016		
vite till följd av icke verkställt beslut	1 000 tkr	påverkar prognosen från juni negativt

nya åtgärder som ger resultat från år 2017		
upphandling av personlig assistans i kommunal regi	3 mkr per helår	kommer att ha effekt från och med verksamhetsövergång i februari
förändrade kriterier för boendestöd	eventuella förändringar kan få kostnadsminskande effekt först under 2017	
upphandling av köpta platser för korttidsvistelse	upphandling kan genomföras under 2017 men kostnadsminskningen är inte möjlig att bedöma	
upphandling av boende för personer med psykisk funktionsnedsättning	upphandling kan genomföras under 2017 men kostnadsminskningen är inte möjlig att bedöma	
utredning av förändrade avtalsförutsättningar inom daglig verksamhet	eventuella förändringar kan få kostnadsminskande effekt först under 2017	
utreda möjliga kostnadsminskningar inom turbundna resor	eventuella förändringar kan få kostnadsminskande effekt först under 2017	

verksamhetsområde äldreomsorg		
pågående åtgärder 2016 som ger resultat under 2016		
minskade kostnader till följd av lägre sjuktal	500 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
uppföljning och omprövning av beviljade insatser av hemtjänst	350 tkr	kostnadsminskningen ingår i prognosen från juni
övrigt som påverkar resultatet för 2016		
oförutsedd löneökning för undersköterskor	1 000 tkr	påverkar prognosen från juni negativt

nya åtgärder som ger resultat från år 2017		
upphörande av hemtjänstens utförande av delegerade hemsjukvårdsinsatser	3,5 mkr per helår	kommer att få effekt under 2017

förvaltningsövergripande		
minskade kostnader till följd av vakanser inom staben	500 tkr	påverkar prognosen från juni positivt
återsökningar av momskompensation för lokaler	200 tkr	kommer att få effekt under 2017

Datum 2016-08-29
 Tid 18:30–19:30
 Plats Myggdalen plan 1 kommun huset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2016-08-31, kl 13:30

Paragrafer 1064 – 1070
 2005 - 2006

Sekreterare Anita Lindbohm
 Anita Lindbohm

Ordförande Andreas Jonsson
 Andreas Jonsson

Justerande Carl Johan Karlson
 Carl Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
 Sammanträdesdatum 2016-08-29
 Datum då anslaget sätts upp 2016-09-01
 Datum då anslaget tas ned 2016-09-23
 Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift Anita Lindbohm
 Anita Lindbohm

 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Andreas Jonsson (M)
 Anna Lund (KD)
 Carl Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Peter Freij (M)
 Åsa de Mander (L)
 Lars Owe Larsson (C)
 Barbro Rådberg (S)
 Bertil Johansson (S)
 Margitha Applegate (S)
 Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Fredrik Bergquist (M)
 Jesper Lithman (M)
 Tony Thorén (L)
 Fredrik Melin (S)
 Alejandro Ozano (MP)
 Lisa Månsson (MP)
 Yvonne Sternberg Taubert (V)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen
 Anna-Lena Engstedt, Myndighetschef, socialförvaltningen
 John Henriksson, Myndighetschef, Socialförvaltningen, §§ 1064-1070
 Håkan Wramner, Utredare, Socialförvaltningen, §§ 1064-1070
 Eva Tullander, Enhetschef, Socialförvaltningen, § 1064

Frånvarande

Amanda Kennerberg (KD)
 Gisela Jansson (S)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum 2016-09-01
Tid 09:00–10:05
Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid Kommunkansliet 2016-09-05

Paragrafer 98 - 108

Sekreterare
Hillevi Elvhage

Ordförande
Fredrik Sawestahl

Justerande Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
Sammanträdesdatum 2016-09-01
Datum då anslaget sätts upp 2016-09-06
Datum då anslaget tas ned 2016-09-28
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
 Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
 Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
 Ulrica Riis-Pedersen (C)
 Anna Lund (KD), tjänstgörande ersättare för Leif Kennerberg (KD)
 Kristjan Vaigur (S)
 Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Anna Steele (L)
 Helen Dwyer (C)
 Anders Linder (S)
 Marcus Obligado (V)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
 Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 98-107
 Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 98-107
 Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus,
 kommunstyrelseförvaltningen
 Inger Carlsson, handläggare, kommunstyrelseförvaltningen
 Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 98-107
 Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen
 Håkan Wramner, utredare, socialförvaltningen, §§ 98-101

Frånvarande

Andreas Jonsson (M)
 Leif Kennerberg (KD)
 Karin Ljung (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------